

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2018

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 8

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց բողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ճնարությունը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանար պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ճնարություն: Պատասխանների ճնարությի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ չկա:

- 1) պարզե, պանդուխտ, հերիաթասած, դշխուիի
- 2) ամանորյա, առնչվել, ընդամենը, ակնակապիճ
- 3) քսուք, դաստիրակ, ճմոթել, գաղտագողի
- 4) ինչևիցե, գրմեշ, այժմէական, բարվոքել

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դասավորված այբբենական կարգով:

- 1) ակնիայտ, աշակերտ, ապականել, արնանման
- 2) ընտանի, ընթերցել, ընկճվել, ընչաքաղ
- 3) մանուշակ, մսագործ, մկրտություն, միայնակ
- 4) սարյակ, սրբազն, սրբիչ, սեղանատուն

3

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի և բառաձևերի վերջին վանկն է շեշտվում:

- 1) բռչուն, գետակ, լիտր, բուրմունք
- 2) չորրորդ, գլուխ տալ, գիտակցորեն, եվրոպական
- 3) սովորություն, պատանիները, վազեվազ, լայնատերն
- 4) գիսաստղեր, Հովհաննես, երկրորդ, հոլանդական

4

Ո՞ր բառում է գաղտնավանկի թ-ն սխալ տեղադրված:

- 1) խ(թ)նդրանք
- 2) ձեռ(թ)նբաց
- 3) զտ(թ)նվել
- 4) լուս(թ)նկա

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) սատար, զորավիզ, կորովի, ապավեն
- 2) մարտիրոս, զոհ, հտպիտ, նահատակ
- 3) շողոքորթ, երեսպաշտ, շողոմ, գրգանոլ
- 4) եղծել, աղավաղել, խեղաթյուրել, նենգափոխել

6

Ո՞ր բառում -ուկ ածանց չկա:

- 1) հանելուկ
- 2) բանուկ
- 3) փափուկ
- 4) նորելուկ

7

Ո՞ր բառի բառակազմական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) մոխրագույն – **մոխր, զոյլ**՝ արմատներ, **ա**՝ հողակապ
- 2) միջնապատ – **միջին, պատ**՝ արմատներ, **ա**՝ հողակապ
- 3) ճամփարաժան – **ճամփա, քած**՝ արմատներ, **աճ**՝ վերջածանց
- 4) հրազդանգույր – **հոր, զանգուր**՝ արմատներ, **ա**՝ հողակապ

8

Ընդգծվածներից ո՞րն է մյուս երեքին համանուն:

- 1) Անցել էինք ամրոցի բոլոր պահակակետերն անարգել:
- 2) Անարգել կարող էր բացել ցանկացած փակ դուռ:
- 3) Զին անարգել թռավ վերջին ձողապատճեշի վրայով:
- 4) Իշխանին անարգել ու անցնել անպատիժ նա չէր կարող:

9

Ո՞ր նախադասության մեջ ենթակայական դերբայ կա:

- 1) Շախարակի պես երգ մանելով, հետո աղմուկ թափելով՝ հոնդաց, անցավ շողերի մեջ սպիտակ ինքնաթիռը:
- 2) Հրավիրեցին բոլորին՝ դերասանների, լրագրողների, պաշտոնաթող գեներալների, իսկ իրեն մոռացան:
- 3) Առանց Թորիկի հետ խորհրդակցելու՝ նա մտավ մասօրծ Ասատուրի, պատշար Օղասարի, հացագործ Սիմոնի տները և բոլորից էլ մերժողական պատասխան ստացավ:
- 4) Գրիգոր Նարեկացու մասին պատմող ամենահավաստի աղբյուրները նրա երկերի հիշատակարաններն են:

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են դրված ենթադրական եղանակով:

- 1) կգաս, չի աղոթի, կամայանա, կընկերանային
- 2) կշտամքեց, կայրի, կուղարկի, չի ուղղի
- 3) կուտեմ, չեմ սուզվի, կաշխատենք, ջանա
- 4) կապրենք, կուտակենք, կտեսնի, կուշանա

11

Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապ կա:

- 1) Հենց գարունը բացվի, կտեղափոխսվենք:
- 2) Չնայած սառնամանիքին՝ մրցումները չին դադարել:
- 3) Հենց այդ գյուղն է մեր որոնածը:
- 4) Այնպէս էին խառնել ամեն ինչ՝ սատանան իսկ գլուխ չէր հանի:

12

Ո՞ր նախադասության մեջ թվական կա:

- 1) Դասարանների միջև անցկացվող մրցությունն ավարտվեց, և նրանք՝ և՛ պարտված ութերորդցիները, և՛ հաղթած յոթերորդցիները, բարձր աղաղակեցին:
- 2) Ուսուցչուհին հրահանգեց, որ երկրորդ շարքը պիտի վազի մինչև աղյուր:
- 3) Մեզ համարներ տվեցին ու խմբերի բաժանեցին. զույգ թվակիրները մի քանի քայլ առաջ եկան:
- 4) Ինձ խմբի ավագ նշանակեցին, ու ես տեսա, որ թեկուզ փոքրիկ, թեկուզ յոթհոգանոց խմբի գլուխ կանգնելն ինձ դուր է զալիս:

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածականներ:

- 1) հպարտ, լիջորեն, ջինջ, թափանցիկ
- 2) երկարատև, դուրեկան, հոգեպարար, աղմկոտ
- 3) մարդախույս, զարմացած, միակ, պարզունակ
- 4) զվարք, առատաձեռն, ժպտուն, ներքուստ

14

Ո՞ր տարրերակում է ենթակայի արտահայտությունը սխալ նշված:

- 1) Պատիվի պահող չկա,
Մասրենի՛, սարի՛ մասրենի: (*դերայ*)
- 2) Ի՞նչ անեմ ես՝
Մոլորյալս՝ խեղճ ու կրակ,
Իրար բերեմ քեւոնները իմ հակառակ,
Սեկմեկու հետ հաշտեցնեմ: (*ածական*)
- 3) Աշխարհում այս աղոտ ես քննուշ
Մի հեքիաթ հյուսեցի քո մասին: (*դերանուն*)
- 4) Իմ տիսուր հոգում ծագում է ոսկի
Ծածանչը հուստ հարատև կյանքի: (*գոյական*)

15

Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նրա ահեղագոշ ձայնը անցավ որպես փոքրիկ այդ երկրի մի սահմանից մինչև մյուս սահմանները:
- 2) Որոտում է ձորն ի վար
Հոսում է ինքը ինքը
Նորին մեծություն փլված երկինքը:
- 3) Ես նրանից հուր եմ ուզում
Անշեց հուրը սրբազան:
- 4) Մեր առջև բացվեց մի հրաշք տեսարան բիբլիական լեռն էր:

16

Նախադասության ի՞նչ անդամ է դերբայական դարձվածք:

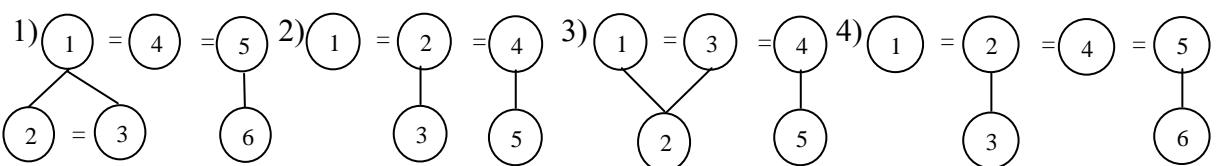
Անադասության պատճենը կատարելով:

- 1) միջոցի խնդիր
- 2) ներգործող խնդիր
- 3) ձևի պարագա
- 4) ստորոգելի

17

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Օրերի մշուշից մոտենում է ինձ շոլախ Եզորը, ելնում է, ինչպես մեր ժայռերը՝ սպիտակ մառախոտի միջից, և ես տեսնում եմ նրա ցեխոտ մեջքը և կավի նման մաշկը, որ դեղնել էր քարանձավի խոնավությունից:

18

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարրերակն է ճիշտ:

-Սմբատ, դու պետք է ներողություն խնդրես ինձնից քո անվայելու արարքի համար,- ասացի ես:

- 1) Ես ասացի Սմբատին, որ ինքը պետք է ներողություն խնդրի ինձնից իր անվայելու արարքի համար:
- 2) Ես ասացի, որ Սմբատը թող ներողություն խնդրի ինձնից իր անվայելու արարքի համար:
- 3) Ես ասացի Սմբատին, որ նա պետք է ներողություն խնդրի ինձնից նրա անվայելու արարքի համար:
- 4) Ես ասացի, որ Սմբատը պետք է ներողություն խնդրի նրանից իր անվայելու արարքի համար:

19

Ո՞ր տարրերակում ընդգծվածը նախադասության անդամ չէ:

- 1) **Սեղանի վրա** դրված մոմը վերջին ցոլքերն էր արձակում:
- 2) **Ինչ** էր պատահել՝ այդպես էլ չիմացանք:
- 3) **Դուք, կարծում եմ,** չարաշար սիսալվում եք:
- 4) **Նա չզգաց՝ երք** անցավ ժամանակը:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ ստորակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Գերանը չկոտրվեց կացնով ուժգին հարվածելուց հետո և սղոցով կտրեց:
- 2) Հայրը երը էր հնձել լանջի այդ խոտհարքը տղան չեր կարողանում հիշել:
- 3) Այդ ամենի հողածածկ կտորներով տների ու գյուղական խորոտրորդ ճամփաների կարոտն էր զգում մշտապես:
- 4) Պատերազմը նոր էր վերջացել կամ դեռ չեր վերջացել հոր հազին բանակային շինել էր:

21

Ո՞ր նախադասությունն է արևմտահայերենով:

- 1) Եվ շատ ցավեցոյց զմեջք փափուկ օրիորդին՝ Արագ հասուցանելով ի բանակն իւր:
- 2) Էն լեզվներումը նրանք կարդում էին երևելի մարդկանց գործերքը, նրանց արածներն ու ասածները:
- 3) Մեծ պատահարները զիս անտարբեր կը թողուն, բայց մանր դեպքերը՝ չնշին ուրիշների աչքին, լուրջ խորհրդածություններու նյութ են ինձի:
- 4) Եթե հույս ունինք ապագայի վերա, նորա երևեցուցիչը դուք եք, ձեզանից կախվում է ազգի ապագան, և ձեր վերա է միակ հույսը:

22

Սայաթ-Նովայի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Չըտեսայքու դիդարի պէս՝ դուն դիփունէն բաշ, նազանի,
Թէ խամ հաքնիս, թէ զար հաքնիս, կու շինիս դումաշ, նազանի,
Էնդու համա քու տեսնողն ասում է վաշ, վաշ, նազանի:*

- 1) «Դուն էն գըլխեն իմաստուն իս»
- 2) «Աշխարումս ախ չիմ քաշի»
- 3) «Թամամ աշխար պըտուտ էկա»
- 4) «Աշխարս մե փանջարա է»

23

Հատվածներից որը Պ. Դուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

ա. Ո՞հ, խուրձ մը վարս, եղեմ մը շունչ,	1. «Տրտունջք»
Ծրջազգեստ մը շրշեց իմ շուրջ:	2. «Իմ ցավը»
բ. Այլ, ո՞հ, ի՞նչ կ'ըսեմ... շանթահարե՛ զիս,	3. «Սիրել»
Աստված, խոկն հրսկա փշրե՛ հյուլեիս...	4. «Լճակ»
գ. Շատերը զիս մերժեցին.	
«Քընար մ'ունի սոսկ», -ըսին:	
դ. Հեք մարդկության մեկ ոստը զոս	
Հայրենիք մը ունիմ թղշվառ...	

- 1) ա-3, բ-1, շ-4, դ-2
- 2) ա-2, բ-3, շ-4, դ-1
- 3) ա-4, բ-2, շ-1, դ-3
- 4) ա-3, բ-2, շ-4, դ-1

24

Ո՞ր պնդումն է սխալ Բաֆֆու «Սամվել» վեպի վերաբերյալ:

- 1) Վեպն սկսվում է Արարատյան դաշտի առավոտի նկարագրությամբ:
- 2) Վեպի պատերազմական դրվագում Սամվելը շտապում է հասնել հոր վրանը, որպեսզի վրեժով լցված լեռնականները չպղծեն հոր դիակը, պատառ-պատառ չանեն ու ռազմի դաշտով ցրիվ չտան:
- 3) Վեպում գրողը փորձել է վերստեղծել 4-րդ դարի քաղաքական անցրերի կենդանի պատկերը:
- 4) Մերուժան Արծրունին զլխավոր կերպարներից մեկն է, ազգուրաց դավաճան, որի ճակատագիրը վեպում մնում է անորոշ:

25

Նար-Դոսի «Ես և նա» պատմվածքի «Ես»-ի անանուն հերոսը նշվածներից իտալական ո՞ր վերնագրով սիրավեպն է քարգմանաբար ներկայացնում ընթերցողին՝ այն վերանվանելով «Նա»:

- 1) «Զղջում»
- 2) «Ծնրադրում»
- 3) «Հատուցում»
- 4) «Վրեժ»

26

Հ. Թումանյանի «Թմկաբերով առումը» պոեմի նախերօգանքի երկտողերի ո՞ր հերթականությունն է ճիշտ արտահայտում այդ երկտողերի հաջորդականությունը:

1. Որդիդ լինի, թե հերն ու մեր, Թե մուրազով սիրած կին	3. Չարն էլ է միշտ ապրում անմեռ,
2. Գործն է անմահ, լավ իմացեք, Որ խոսվում է դարեդար	Անե՛ ծք նըրա չար գործին
	4. Երնե՛կ նըրան, որ իր գործով Կապրի անվերջ, անդադար

- 1) 2, 3, 4, 1
- 2) 4, 2, 1, 3
- 3) 1, 3, 2, 4
- 4) 2, 4, 3, 1

27

Ա. Բակունցի ո՞ր պատմվածքն է սկսվում հետևյալ հատվածով:

«Աշուն էր, պայծառ աշուն...

Օդը մաքոր էր, արցունքի պես ջինջ: Կապտավում սարերն այնքան մոտ, այնքան պարզ էին երևում, որ հեռվից կարելի էր համարել նրանց մաքոր լանջերի բոլոր ձորակները, կարմրին տվող մասրենու թփերը»:

- 1) «Ալպիական մանուշակ»
- 2) «Սպիտակ ձին»
- 3) «Խոնարհ աղջիկը»
- 4) «Սիրիավ»

28

Պ. Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

Նրանց ծնունդը միշտ էլ թվում է անսպասելի
Եվ հետո մարդկանց դարեր շարունակ զարմանք պատճառում,
Բայց Նրանք կյանքում միշտ էլ ծնվում են լոկ այն պատճառով,
Որ անչափ շատ են սպասել Նրանց:

- 1) «Վարք մեծաց»
- 2) «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն»
- 3) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 4) «Առաջադրանք համայն աշխարհի հաշվիչ մեքենաներին և ճշգրիտ սարքերին»

29

Ո՞ր խոսքը Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի որ հերոսինն է:

1. «Արդարն, մայրաբաղարս ինքզինքը բախտավոր համարելու է ձեզ պես պատվական ազգայինի մը... Հայրենասեր անձ մը... Ազգասեր, ուսյալ, կրբյալ... Ազնվասիրտ, ազնվախոհ, ազնվադեմ մեկ մը իր մեջ ունենալու համար»:
ա. խմբագիր
բ. բանաստեղծ
գ. Մանուկ աղա
դ. Արիստոն աղա
  2. «Ես ինքզինքս չեմ կարծեր այնչափ մեծ մարդ, որչափ որ կկարծե այս խմբագիրն, բայց հարկավ ան ինձմեն աղեկ զիտե իմ որչափ մեծ ըլլալս, վասնզի խմբագիր մ'է և ուսումնական է....»:
ա. խմբագիր
բ. բանաստեղծ
գ. Մանուկ աղա
դ. Արիստոն աղա
  3. «Կար ժամանակ մը, ուր խավարը լուսու դեմ կը կովեր,
տզիտությունը գիտության դեմ, անցյալն ապառնիին դեմ,
հրամայականը սահմանականին դեմ, սուրը գրիշի դեմ,
ատելությունը սիրո դեմ, կրակը ջուրին դեմ, միսը
բանջարեղենին դեմ...»:
ա. խմբագիր
բ. բանաստեղծ
գ. Մանուկ աղա
դ. Արիստոն աղա
  4. «...Թաղականին գործն ալ այսօր լմնցուցինք. կիրակի օրը
քվեարկությունը պիտի կատարվի, և բոլոր անդամները
պատվավոր մարդիկ պիտի ըլլան»:
ա. խմբագիր
բ. բանաստեղծ
գ. Մանուկ աղա
դ. Արիստոն աղա
- 1) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ
  - 2) 1-ա, 2-զ, 3-բ, 4-դ
  - 3) 1-դ, 2-բ, 3-զ, 4-ա
  - 4) 1-զ, 2-ա, 3-դ, 4-բ

30

Ինչպես է Գ. Զոհրապի «Զարուդրն» նորավեպի նույնանուն հերոսը բանտ ընկնում:

- 1) Սպանում է սիրած աղջկա հետ կապված տղային:
- 2) Կովի է բռնվում ոստիկանության հետ:
- 3) Նրան մատնում է իր սիրած աղջիկը:
- 4) Բռնվում է մեծ գողության մեջ:

31

Ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ Ե. Չարենցի «Ամրոխները խելազարված» պոեմի վերաբերյալ:

- 1) Պատկերված է երկաքուղային կայարանը՝ որպես հին աշխարհի խորհրդանիշներից մեկը:
- 2) Քնարական պոեմ է, որի միակ հերոսը բանաստեղծն է:
- 3) Պոեմն սկսվում է նախերգանք-ուղերձով, որը հղվում է ողջակիզվող հոգիներին:
- 4) Պոեմում հանդես է գալիս պայքարող ժողովուրդը, իսկ որպես խորհրդանիշներ՝ հինը մարմնավորող քաղաքը, երգը, մայրամուտը, արևը:

32

Ո՞ր շարքի ստեղծագործություններից ոչ մեկի հեղինակը Հ. Մաքենոսյանը չէ:

- 1) «Ավելորդ», «Նարինջ զամբիկը», «Սպիտակ ձին»
- 2) «Աշնան արև», «Տոհմի կանչը», «Թագաղրում»
- 3) «Մթնաձոր», «Ծիրանի փողը», «Կանաչ դաշտը»
- 4) «Իմ սիրտը լեռներում է», «Ծաղկած փշալարեր», «Ջարափը»

33

Քանի՞ կետադրական սխալ կա հետևյալ նախադասության մեջ:

Հինավուրց եկեղեցու կորնթարդ գմբեթը խարխվել էր հիսուն-վարսուն տարի առաջ, բայց ամբողջովին չէր ավերվել. մինչև օրս կանգուն է գմբեթի կեսը և հիմա էլ վերև բարձրացող անմիտ հետաքրքրասերներից շատերը, չըմբռնելով այդ պատմական հուշարձանի կարևորությունը, իրենց անուններն են փորագրում գավթի՝ դեռևս կանգուն մնացած պատերին:

34

Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.

մակդիր, հանգավորում, անձնավորում, շրջադասություն, համեմատություն:

Չո քաղցր վիշտը, սի՞րտ իմ մենավոր,
Չո վիշտն է փոված անհուն աշխարհում,
Չո սերն է վառված և պայծառ, և խոր,
Չո խենք կարոտն է ամեն տեղ լուս:

35

Քառերից քանիս՞մ է(ե) ձայնավորի հնչյունափոխություն կա.

իհարկե, ինքը, իրական, իմանալ, իջևան, իշխաս:

36

Քառերից քանիսի՞ արմատին կարող է միանալ -ակ վերջածանցը և քառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի.

մահ, ձնագունդ, ազդ, ինչքան, հաջող, հեծելագունդ, աղավնի, վեճ, լեզվաբան, ավագ:

37

Տրված գոյականներից քանիսի՝ հոգնակին է սխալ կազմված.

լուսանցքեր, մրջնակերներ, փորձագետեր, հողմացույցներ, քարհանքեր, կեռագծեր, քվեաբերքեր, օրիներգներ, մրցավարեր, օրենսգրեր:

38

Տրված հատվածում քանի՝ որոշիչ կա:

Երբ հոռոմների դեսպանը հաջորդ օրը Սուրբմատի ժամանեց, ասես ոչինչ էլ չէր եղել՝ ո՞չ Անին նվաճելու եկած բյուր բանակը, ո՞չ ահեղ ճակատամարտը, ո՞չ իրենց միակ կյանքը Ախուրյանի ջրերում թաղած հազարավոր զոհերը:

39

Նշել այն բարդ նախադասությունների համարները, որոնցում ուղիղ խնդիր ստորադաս նախադասություն կա:

1. Մեզ ավելի հաճելի են նրանք, ովքեր պաշտպանում են մեզ ոչ իրենց շահի համար:
2. Ինչ որ կատարվում է երկրի վրա, Աստծու կամքով է կատարվում:
3. Զգացի, որ երկրաշարժ չէ, այլ մի ուրիշ աղետ:
4. Մենք չենք հանդուրժում, երբ մեզ մոլորեցնում են հարազատ մարդիկ:
5. Հերոսները նրանք են, ովքեր կարողանում են արհամարհել մահը:

40

Նշել այն գրողների համարները, որոնք գրել են դրամատիկական երկեր.

1. Բաֆֆի, 2. Ալ. Շիրվանզադե, 3. Ն. Զարյան, 4. Ա. Բակունց, 5. Հ. Սահյան,
6. Մ. Մեծարենց, 7. Լ. Շանթ, 8. Ավ. Խասհակյան, 9. Պ. Ղուրյան:

41

Նշել այն բառերի համարները, որոնք գրվում են միասին.

1. Տեր(Հարությունյան), 2. մի(քանի), 3. արտա(սահման), 4. փորձ(անել), 5. ի(ծնե),
6. ավանդա(գրույց), 7. բազմա(համակազմ), 8. ինչ(որ)է, 9. բնակ(մակերես):

42

Նշել այն համարները, որոնց դիմաց գրված դարձվածքներն իրար հոմանիշ են:

1. օձիքը բռնել-բկին չոքել
2. երեսից կախվել-ոտքերն ընկնել
3. ջուրը չտեսած՝ բորիկանալ-հարսի տանը հարսանիք է, փեսի տանը հեշ խարար էլ չեն
4. դեմքը կորցնել-դիմակը պատռել

43

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում մեկից ավելի ածանցավոր բայ կա:

1. Եվ ես արքնացա խնդության ցավից.
Գիշերվա հովն էր լալիս դաշտերում,
Մութ հեռաստանն էր դժկամ նայում ինձ,
Մենակությունն էր քարի պես լրում:
2. Քննուտ առվին թերվեց ուսին,
Աստղերը ելան ցիրուցան...
3. Մի՛ բազմապատկիր ցավն իմ հեծության
Եվ մի՛ խոցոտիր վիրավորվածիս:
4. Ծաղիկներն անուշ բույր են բուրվառում,
Սեռած լուսնյակը՝ մենակ ու աղոտ,
Սփռում է շուրջը իր շողերը ցուրտ,
Հավետ լրում է մի տխուր խորհուրդ:
5. Թռվիչ քնքշությամբ հանգչող աշխարհում
Երեկոն վառեց լույսեր դժգունակ.
Մութը հյուսում է տրտմության ժանյակ...

44

Նշել մակրայների համարները.

1. մոտակա, 2. բացեիբաց, 3. օր օրի, 4. այսպես, 5. եռյակ, 6. խստիվ, 7. հավետ,
8. հաճախակի, 9. հազիվհազ:

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրիր Ծիշտ է, Միստ է, Զգիտես տարրերակներից որևէ մեկը:

1. Ե՞վ բարդ, և՝ ածանցավոր բառերի կազմում կարող են լինել անկախ գործածություն չունեցող արմատներ:
2. **Փայտամած, կասկած, տիխրամած, հանգած** բառերում **ած-ը** վերջածանց է:
3. Գրաբարյան **Ա** վերջնահնչյունը բառակազմական դեր չի կատարում. այն վերականգնվում է միայն հոգնակի կազմելիս:
4. **Հաշվեգետ, ծաղկեփունջ** բառերը անհոդակապ բարդություններ են:
5. Ածանցները փոխում են բառի իմաստը և նոր բառ կազմում, վերջավորությունները՝ նույնպես:
6. Հայերենում կան **ան, ի** նախածանցներ, ինչպես նաև **ան, ի** վերջածանցներ:

Բ մակարդակ

46

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) ու-եզրություն, սովա-ուկ, մ-կածուփ, այ-ենարան
- 2) երե-րբիչ, Վիե-ա, տա-ական, չո-որդ
- 3) բե-ի, խճու-ի, ու-ածիգ, միատա-
- 4) խորաք-ին, հո-երգություն, անդո-, ա-վաճ

47

Ո՞ր շարքում հատուկ անվան գրության սխալ կա:

- 1) Սան Մարինո, Բլեգ Պասկալ, Սիամի Ծոց, երևանյան գիշերներ
- 2) Աղիս Արեքա, Ռեչ Պուսպոլիտա, Սանտա Կրուզ, Սասանյան Պարսկաստան
- 3) Սան Ստեֆանո, Խարայել Օրի, Լևոն Մեծ, Արիստակես Լաստիվերտցի
- 4) Գայլ Վահան, Արմեն Լյուին, Սաուլյան Արարիա, Մեյշելյան Կղզիների
Հանրապետություն

48

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում գաղտնավաճկ կա:

- 1) կոփամարտ, դասընկեր, գրախոս, գրավ
- 2) զռեհիկ, անմիտիքար, անշրջահայաց, անմատչելի
- 3) գրքասեր, ոտնահարել, զվարճանալ, ձեռնբաց
- 4) չնչին, հակադրվել, կրթություն, կրնկակոյն

49

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Ավանդույթի համաձայն՝ Թիֆլիսում ամեն տարի տոնվում է Վարդասոռն կոչված սայաթնովյան հանդեսը:
- 2) Լուսնի մահիճը դժգույն լուսավորում էր ծուռումուռ արահետը:
- 3) Դու ինձ իրավիրեցիր քեզ մոտ իբրև հյուրի և քո ասպնջականությունը խարեւությամբ պահեցիր:
- 4) Զբոսաշրջիկները իրենց ապշած հայացքները հառել էին դեմ դիմաց հառնող երկնաքերներին:

50

Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **հոպոս** – երկար կեռ կտուցով թռչուն, **դժոխալուր** – լսելու համար անախորժ
- 2) **ախտալուկ** – հիվանդությունից տանջված, **խավարս** – շատ մութ
- 3) **հողաքափ** – տնային բաց ոտնաման, **պարմանուիիի** – երիտասարդ աղջիկ
- 4) **հովատակ** – արու ձի, **ակրատ** – թեթև նախաճաշ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են հոդակապով:

- 1) նորափիթիթ, առանձնապես, շեշտակիթ, ականանետ
- 2) ձերբակալել, կառավարել, անասուն, փափկասուն
- 3) շողավարդ, շողարձակ, շնորհաշատ, շուշանաբույր
- 4) մանածաթել, մայրապետ, միամիտ, մինուճար

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են վերջածանցավոր:

- 1) լայնակի, հայրենի, հոսանք, մարդատար
- 2) մրցակից, գնդակ, սփոռց, կառույց
- 3) կանուխ, աղերսագին, թավուտ, վերջին
- 4) արգելակ, կոճակ, ալյակ, պատանեկան

53

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) որպիսի, սույն, ողջ, ոմն
- 2) ով, նույնալիսի, ոչինչ, քազմից
- 3) այսինչ, մի քանի, մեկը, քառորդ
- 4) ինչու, ոչ ոք, որպեսզի, մյուս

54

Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր
Ուղիների ժապավեններն անհամար:
- 2) Որպես լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար ձյուն,
Այնպես նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:
- 3) Աչքս դիպավ աչքի բոցին,
Ու գլուխս կախեցի...
- 4) Փողոցներն ահա դադար են առնում,
Ննջում են խաղաղ խրճիթ ու պալատ:

55

Ո՞ր տարրերակում բաղադրյալ ժամանակածն կա:

- 1) Քիչ հետո արդեն նա իրեն կզգա հայի որք մանչուկ.
Կուզենա կանչել,
Բայց ձայն չի ելնի...
- 2) Եվ վերելքդ թող լինի դժվար,
Թող գազաքը քեզ անհաս թվա...
- 3) Ի՞նչ քաղցր է նստել այստեղ,
Ժպտալ քո խոսքին սերենեթ...
- 4) Այսր ես ինչպե՞ս վեր կենամ գնամ,
Այսր ես ինչպե՞ս ուրիշ տեղ մնամ...

56

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ չկա:

- 1) Հեռվում երևացին մշուշված սարերը:
- 2) Հազրոն առավ իր կնոջն ու աղջկան, անցավ լեռից լեռ, քարանձավից քարանձավ:
- 3) Նա հանեց ծիրանի փողը, որով նվազել էր կապույտ լեռների երգը:
- 4) Այս հանգամանքը վհատեցրեց վերջին դիմադրողներին:

57

Ո՞ր նախադասությունն է անենթակա:

- 1) Ապրե՛լ, ապրե՛լ, այնպե՛ս ապրել,
Որ սուրբ հողի երբեք չզգա քո ավելորդ ծանրությունը:
- 2) Մուրաբայի վարդը իր ցողունից առանձնացվում է թարմ վիճակում:
- 3) Ահա մեծ քաղաքի լրված ծայրամասերից մեկի թաղը:
- 4) Երկու օր շարունակ անձրևում է:

58

Նախադասության անդամների շարակայուսական վերլուծության ո՞ր տարրերակն է ճիշտ:

Սուսվույան երբեմն արծաթազօծ սանրը հանում էր, դիտում իրեն ուժից զլուխ:

1. Երբեմն (ա. որոշիչ, թ. ժամանակի պարագա, գ. պարագայական բացահայտիչ)
2. հանում էր (ա. պարզ ստորոգյալ, թ. բաղադրյալ ստորոգյալ, գ. ստորոգելի)
3. իրեն (ա. հատկացուցիչ, թ. հանգման խնդիր, գ. ուղիղ խնդիր)
4. սանրը (ա. ուղիղ խնդիր, թ. ենթակա, գ. ստորոգելի)

- 1) 1-q, 2-p, 3-p, 4-q
- 2) 1-p, 2-w, 3-w, 4-p
- 3) 1-p, 2-w, 3-q, 4-w
- 4) 1-w, 2-q, 3-w, 4-p

59

Ո՞ր նախադասության մեջ է պարագան արտահայտված գոյականով:

- 1) Եթե ուզեն, արեգակներ կշպրտեն երկինքն ի վեր...
- 2) Հետո նրանք իմացան միմյանց անուններն ու մտերմացան:
- 3) Անսահման սիրում է իր ծնողներին:
- 4) Ու դժմում է աղմուկը խուլ գիշերային կայարանում...

60

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործող խնդիր կա:

- 1) Ու ձորի գլխին մոլորված կանգնած՝
Նայում է ներքը՝ սիրտը սևակնած...
- 2) Ի՞նչ է պահանջվում գյուղի ղեկավարությունից, պահանջվում է, որ թույլ տան ձի
պահել:
- 3) Լեռներ, ներշնչված դարձյալ ձեզանով,
Թնդում է հոգիս՝ աշխույժով լցված:
- 4) Թագավորի հրամանով նրան դատապարտեցին մահվան:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Այդպիսի փոքրոգիներն ընդհանրապես քիթները դեպի երկինք են ցցում և կարծում այդպես կկարողանան երկինք մտնել:
- 2) Թե ուր էին կորել թերահավատ նախապաշարումներս ու խոհերս որոնք անընդհատ ճնշում էին ուղեղս քաղաքի փոշոտ փողոցներում ես չեմ կարող ասել:
- 3) Իմ երազներում հաճախ նա ինձ պատկերանում է որպես վաղեմի մի բարեկամ:
- 4) Չգիտես որ մեղքի համար ապաշխարող բնակիչները կծկվել էին բարձրաբերձ լեռան անմատչելի ծերպերում:

62

Պնդումներից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) «Անլոելի զանգակատուն»-ը Պ. Սևակի առաջին ստեղծագործությունն է:
- 2) Հայ գրականության մեջ քնարական պոեմի դասական օրինակներ են Ավ. Խահակյանի «Արու-Լալա Մահարի» և Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմները:
- 3) Ե. Չարենցի «Տաղարան» շարքը գրված է Նահապետ Քուչակի հայրենների նմանողությամբ:
- 4) Դանիել Վարուժանի «Հացին երգը» շարքը ներկայացնում է հացի արարման ընթացքը:

63

Երկտող տներից կազմված բանաստեղծությունը, որում տների երկրորդ տողերը հանգավորվում են առաջին տաճ տողերի հետ, կոչվում է՝

- 1) հայրեն
- 2) տրիոլետ
- 3) զագել
- 4) սոնետ

64

Տրվածներից քանի՞սն են համապատասխանում Ավ. Խահակյանի ստեղծագործություններին:

- «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» բանաստեղծության մեջ հեղինակը վկայում է, որ մեր գուսանները խանդավառ գովերգել են հայ ոյուցազունների հաղբանակը՝ ծաղրելով ոսխների պարտությունն ու տեսնելով մեր շքեղ ապագան:
- «Հայրենի հողը» ստեղծագործության մեջ արքայից վիրավորված գորավարի մոտ որոշում են զնալ գուսանն ու ծեր շինականը՝ հայրենի հողով, տավիղով ու երգերով հիշեցնելու նրան իր հայրենիքն ու նախկին փառքը:
- «Հավերժական սերը» ստեղծագործությունն ավարտվում է նրանով, որ Էլ-Սամանի և բամբիշի սիրո պատմությունից արդեն անցել են դարեր, և անապատը ծածկել է ամեն ինչ, նաև Թաղմորի ապարանքն ու Էլ-Սամանի անմահ սիրո վկա աշտարակը:
- «Արու-Լալա Մահարի» պոեմում անապատ հեռացող բանաստեղծը դառը խոսքեր է ասում բոլորի հասցեին՝ բացառություն անելով միայն ազնիվ ու հավատարիմ ընկերոջը:

65

Քառերից և քառաձներից քանիսի[՝] բոլոր վաճկերն են փակ.

ծածկույթ, քայլվածք, ծածկոցներ, ընդգծվել, փշրտել, սայլապան, կարկամել, քանակել, նրբագեղմ, անպայման, ներամփոփ, ամրացնել:

66

Քանի[՝] գոյական կա տրված հատվածում:

Նա սովորական հոգևորականներից ավելի ազդեցիկ էր խոսում, և զրուցակիցը ստիպված էր լինում առանց այլայլության ենթարկվելու նրան: Նա ուներ հուսալի խելամտություն և գիտելիքներ, որոնցով օժտված են միայն իրոք հոգևոր անհատները: Խոստովանում եմ՝ ես շատ բան ունեի սովորելու այդ մարդուց:

67

Նշել այն պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունների համարները, որոնք սխալ են փոխակերպված բարդի:

1. *Զգաց իր՝ այլս այդ անտանելի ճնշմանը չդիմանալը:*

Զգաց, որ ինքն այլս չի դիմանում այդ անտանելի ճնշմանը:

2. *Մեր ճարտարապետական վաղեմի կորողները չտեսածը քող չխսի հայրենիքից:*

Նա, եթե չի տեսել մեր ճարտարապետական վաղեմի կորողները, թող չխսի հայրենիքից:

3. *Հասմիկը շատ էր անհանգստանում որդու՝ գիշերը ուշ տուն գալուց:*

Հասմիկը շատ էր անհանգստանում որդու համար, քանի որ գիշերը ուշ էր տուն գալիս:

4. *Ո՞վ կհերքի վշտի՝ մարդուն դժբախտացնելը:*

Ո՞վ կհերքի, որ վշտն է մարդուն դժբախտացնում:

68

Նշել այն բառերի համարները, որոնք ընդհանուր արմատ ունեն.

1. խաժակ, 2. ակնոց, 3. բյուրակն, 4. սևակ, 5. դասակ:

69

Դասավորել համարները այն հերքականությամբ, որը համապատասխանում է պարբերությունների տրամարանական հաջորդականությանը:

1. Վեհապանծ կորողի բարձրությունը հասնում է հիսունչորսուկես մետրի, իսկ սանդուղքների թիվը երկու հարյուր իննունչորս է: Աշտարակի ահռելի ծանրությունը տասնչորս հազար հինգ հարյուր տոննա է, և մարմարիոնե այդ հսկա զանգվածը թեքված է չորս մետր երեսունվեց սանտիմետր:
2. Պիզայում հիացմունք պարզենող, առինքնող ու իրենց չնաշխարհիկ գեղեցկությամբ հոգիդ բրթուացնող տեսարժան վայրեր շատ կան, որոնցից ամեն մեկը գրավիչ է յուրովի, բայց նրանց մեջ ակնբախ լուսապսակ է թեք աշտարակը:
3. Հազար ինը հարյուր վարսունչորս թվականի երկրաշրջից հետո թեքությունն ավելի մեծացավ, և Խտալիայի կառավարությունը հապշտապ դիմեց աշխարհի բոլոր մասնագետներին՝ մասնակցելու աշտարակի փրկության գործին:
4. Պիզա քաղաքը իր միջնադարյան ճարտարապետական նախշազարդ կորողներով, սալահատակ հարթ փողոցներով ու անրասիր մաքրությամբ, ինչպես նաև անդորրությամբ մի առանձին գրավչություն ունի գրոսաշրջիկների համար:

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրիր **Ճիշտ է, Միստ է, Զգիտեմ** տարբերակներից որևէ մեկը:

1. **Անը, ենը, ոնը** ածանցներով կազմված բոլոր գոյականները պատկանում են **ց** հոլովման:
2. **ՈՉ** հոլովման ենթարկվող բառերը գրական հայերենում ներգոյական հոլովածն չունեն:
3. **ԱՅ** հոլովման ենթարկվում են գրաբարյան **Ա** վերջնահնչյուն ունեցող բառերը, **ում** վերջածանց ունեցող բառերը, ինչպես նաև **անուն** բառը:
4. Տարվա եղանակների բոլոր անունները պատկանում են և **ան**, և **զա** հոլովումների:
5. **Ուրյուն** ածանց ունեցող հասարակ գոյականները ենթարկվում են **ա** ներքին հոլովման:
6. **ՈՒ** հոլովման ենթարկվող բառերում **ու** վերջավորությունը դրվում է բառավերջի **ի**-ի փոխարեն կամ ավելանում է բառի վերջում: